

NOTES BREUS (FAUNA)

NOVES APORTACIONS PER A UN CORRECTE REONEIXEMENT DE LES ESPÈCIES *CEPAEA HORTENSIS* I *CEPAEA NEMORALIS* (MOLLUSCA, HELICIDAE)

Josep Piñero

RESUMEN

Se aportan datos para la correcta diferenciación de las especies *Cepaea nemoralis* y *Cepaea hortensis* (Helicoidea).

INTRODUCCIÓ

Les *Cepaeas* pertanyen al grup dels gasteròpodes pulmonats i s'estenen des del NO de la Península Ibèrica a la resta d'Europa. Corresponen a aquest grup les espècies següents:

Cepaea vindobonensis, (A. Ferussac, 1821)

Cepaea sylvatica, (Draparnaud, 1801)

Cepaea hortensis, (O. F. Müller, 1774)

Cepaea nemoralis, (Linneo, 1758)

Cepaea nemoralis etrusca, (Rossmässler 1835)

Fins ara les dues úniques espècies existents a Catalunya són: *C. nemoralis* y *C. hortensis*.

OBSERVACIONS

Ambdues espècies tenen una coloració molt variable disposant d'una a cinc bandes de color blanc, brunenc o fosc que es combinen en diverses amplades. El color bàsic també és molt variable, des del blanc, marfil, groc suau, groc intens de diferents tons, rosats, salmó, taronja, marronosos, vermells o morats.

En la majoria d'estudis sobre aquestes dues espècies es comenta que els exemplars recollits en la mateixa zona es poden diferenciar per la mida, en ser més petits els *hortensis* que els *nemoralis*. En aquesta observació discrepem, posarem exemples:

Dels dinou exemplars recollits a Bellver de Cerdanya (Lleida), vuit són *C. nemoralis* i onze *C. hortensis*. Tots ells són gairebé iguals de mida, fins i tot alguns *hortensis* són més grans que *nemoralis*. A Andorra, vam recollir tres exemplars, un de *C. Nemoralis* i dos *C. Hortensis*, de mida més gran. A l'interior de Tossa de Mar (Girona) vint-i-set exemplars de mida mitjana i petita, tots ells de l'espècie *C. nemoralis*.

Per a la diferenciació entre les dues espècies hem utilitzat el seu llavi, marcat per una banda de color brunenc fosc que el voreja, tant per la part externa com interna. En *C. nemoralis* alguns exemplar són de coloració brunenca clara, però els individus que no disposen d'aquesta coloració exterior i són totalment blancs en el seu interior pertanyen a l'espècie *C. hortensis*.

Però també es pot donar el cas de trobar *C. nemoralis* sense la coloració marronosa del llavi. En tal cas haurem de recórrer a la dissecció de l'animal, per a l'observació dels òrgans reproductors que són diferents en les dues espècies.

BIBLIOGRAFIA

ALTABA, C (1991). *Invertebrats no artròpodes*. Història Natural dels Països Catalans. Volum 8:441. Ed. Enciclopèdia Catalana. Barcelona.

ROSINA FECHTER & GERAHARD FALKNER (1990). *Moluscos*. Moluscos europeos marinos y de interior. Guias de naturaleza Blume. Barcelona.

WEBGRAFIA

Caracoles europeos. Gireaud, www.gireaud.net/es/especies_es.htm, [Consultat 20/01/14].

Caracoles de la Península Ibérica, www.caracolab.blogspot.com.es, [Consultat 18/01/14].

1

2

3

4

5

6

7

8

Làmina 1. Fig. 1, 3, 5 i 7) Exemples de *Cepaeas nemoralis*. Fig. 2, 4, 6 i 8) *Cepaeas hortensis*. En dues versions similars ratllats i llisos

